

Protestantse Gemeente te Serooskerke (W)

“Aan Tafel, Voortgezet” Beleidsplan 2020 tot en met 2023

Goedgekeurd door de Kerkenraad tijdens zijn vergadering op 7 oktober 2019

w.g. Bram Abrahamse
Voorzitter

w.g. Henk Verweij
Scriba

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Protestantse Gemeente te Serooskerke voor de periode 2020– 2024. Dit is geen compleet nieuw beleidsplan maar meer een voortzetting van het vorige beleidsplan met nieuwe inzichten en ideeën. Wat wij als gemeente willen zijn is niet veranderd. Wel aangepast is de context waarin het beleidsplan uitgevoerd moet worden en zijn de doelstellingen aangescherpt. Thema's uit het vorige beleidsplan vindt u daarom terug in dit beleidsplan.

De opzet van dit beleidsplan is als volgt. Allereerst wordt een korte situatieschets gegeven met de belangrijkste actuele ontwikkelingen rondom kerk zijn in het algemeen en voor onze gemeente. Dan volgt welke visie wij hebben op dat kerk zijn in Serooskerke en welke missie wij zien. Daaruit vloeien voort de doelstellingen voor het beleid van onze gemeente in de komende jaren. Voor de verschillende werkgroepen en commissies is dit basis en uitgangspunt van hun activiteiten voor de komende jaren.

2. Korte situatieschets. Actuele ontwikkelingen rondom kerk zijn in het algemeen en voor onze gemeente

De ontwikkelingen in onze kerk en in de samenleving gaan snel. We leven nu in een tijd, waarin de mens zichzelf steeds meer verantwoordelijk is vindt voor zijn/haar leven en geluk en waarin geloof een optie is. Kerk-zijn beweegt zich tussen individu en gemeenschap, vrijheid en vrijblijvendheid. Geloven wordt door steeds meer mensen individueler ingevuld en beleefd en komt steeds meer los te staan van het lidmaatschap van een kerk. Het kerkbezoek beperkt zich niet altijd meer tot één gemeente en is soms mede afhankelijk van wat een kerk op die betreffende zondag te bieden heeft. Op zondag zijn er tegenwoordig veel andere activiteiten waaraan prioriteit gegeven wordt (thuis met het gezin, sport). Mensen blijven wel gemeenschap zoeken maar doen dat anders dan vroeger. In plaats van een duurzame binding aan groepen en instituties maken mensen deel uit van allerlei tijdelijke en verschillende netwerken tegelijk. Verder verlopen de relaties tussen mensen onderling en van mensen met de samenleving (overheid, ziekenhuizen, etc.) steeds meer digitaal.

Binnen de Protestantse Kerk in Nederland wordt volop nagedacht, geschreven en geëxperimenteerd met nieuwe vormen van kerk-zijn en gemeenschapsvorming die beter aansluiten bij de huidige netwerkcultuur dan het verenigingsmodel waarin de kerk zich sinds de 19^e eeuw georganiseerd heeft.

Ook in onze gemeente hebben we te maken met de hierboven genoemde ontwikkelingen. Daarnaast is Zeeland is een gebied is waar de bevolking krimpt en vergrijsst. Jongeren trekken weg om een hogere opleiding te volgen en vinden vervolgens vaak een baan buiten Zeeland. Ook in Serooskerke zien we dat gebeuren.

Voor de "oude" classis Walcheren waren deze ontwikkelingen aanleiding om in 2017 eens te kijken naar de toekomst. In haar visie stelt ze, dat de Kerk niet de kerk van gisteren of vandaag is, maar de Kerk der eeuwen. De classis spreekt het vertrouwen uit, dat de kerk er altijd zal zijn. Maar de vorm waarin zal met de tijd mee veranderen. De classis concludeert dat er voldoende toekomstperspectief is om kerk te zijn op Walcheren. Zij verwacht in 2030:

- de kerk is zichtbaar en vindbaar aanwezig op Walcheren, in elk dorp en elke stad,
- zullen er gemeenten samengevoegd zijn. Wellicht zijn er streekgemeenten en huisgemeenten,
- zullen er kerkdiensten en vieringen zijn, op zondag en op andere belangrijke feest- en gedenkdagen, maar wellicht niet in elk dorp,
- zullen er minder beroepskrachten (predikanten/kerkelijk werkers) verbonden zijn aan de gemeenten. De beroepskrachten werken als een team voor Walcheren om elkaars kwaliteiten te versterken en de krachten in het werk te verdelen,

- worden in gezamenlijkheid diaconale en pastorale thema's besproken en onder de aandacht gebracht, b.v. toenemende eenzaamheid, vergrijzing van de samenleving, mantelzorg, armoede en vluchtelingen,
- worden doelgroepen door de gezamenlijke kerken benaderd. Denk hierbij aan de toeristen, ouderen, vluchtelingen. de kwetsbaren in de samenleving,
- worden, omdat veel in gezamenlijkheid wordt gedaan, de gemeenten bestuurd door een kleinere kerkenraad,
- zijn administratie en beheer ondergebracht bij een gezamenlijk bureau,
- wordt er samengewerkt met andere kerken op Walcheren, b.v. op het gebied van diaconale vragen,
- wordt er geëxperimenteerd met nieuwe vormen van kerk-zijn, naast de bestaande traditionele kerk, en op plekken waar de kerk niet of minder aanwezig is,

In Serooskerke hebben wij naast de algemene krimp en vergrijzing te maken met ontwikkelingen die specifiek op ons dorp spelen. Zo woont er een groeiende groep van mensen die lid zijn van de Gereformeerde Gemeente. Velen van hen kerken buiten het dorp en hun kinderen gaan buiten het dorp naar school. Daarnaast is er sinds maart 2019 in Serooskerke een streekgemeente in wording met een gereformeerde bondssignatuur, het Kruispunt, ~~opgericht~~ die momenteel de Petruskerk huurt en daarin kerkdiensten houdt. Daartoe zullen wij ons ook moeten verhouden.

Wij zijn een gemeente in een dorp met ca 1800 inwoners. Bijna 600 van deze inwoners, dus ruim 30%, zijn lid van onze gemeente. Wij zijn een levendige gemeente en er is betrokkenheid op elkaar. Er is een grote groep vrijwilligers die iets doet voor de kerk. Zij zitten in commissies, werkgroepen en bestuurscolleges, verrichten allerlei ondersteunende activiteiten. Er is een vaste groep kerkgangers. Er zijn volop activiteiten in de gemeente waaraan mensen van verschillende leeftijdsgroepen deelnemen. Zo'n 150-200 leden doen daaraan mee en tonen zo zichtbare betrokkenheid bij het wel en wee van onze gemeente. Van de overige leden is de betrokkenheid minder zichtbaar. Velen van hen dragen nog wel financieel bij, maar komen niet (meer) naar de diensten of nemen niet deel aan activiteiten. Uit het feit dat zij lid zijn zou geconcludeerd kunnen worden dat zij een bepaalde waarde toekennen aan onze aanwezigheid op het dorp.

3. Missie en visie, Kerk van en voor het dorp

Hoe willen wij dan kerk zijn in Serooskerke? We willen onze ogen en oren niet sluiten voor de ontwikkelingen en veranderingen zoals hierboven geschetst en de vragen die deze oproepen over de toekomst van óók onze gemeente. Maar we verzetten ons tegen een cultuur van somberen en klagen en een sfeer van negativiteit als het om ons kerk zijn gaat. Er gebeurt nog steeds veel positiefs in en vanuit onze gemeente. En het is Gods Geest die ons doet leven vanuit hoop en vertrouwen. We willen voor een deel meebewegen met de geschetste maatschappelijke ontwikkelingen en tegelijkertijd bewaren wat onopgeefbaar is als wij kerk van Christus willen zijn.

Met de synode zeggen wij: als geloof een optie, een keuzemogelijkheid is, dan is het nodig dat onze kerk met nieuwe onbevangenheid en vrijmoedigheid het geloof uitdraagt, Als de mens zelf verantwoordelijk is voor zijn/haar leven en geluk, dan moet onze kerk ruimte maken voor persoonlijke groei en ontwikkeling binnen onze kerk. Als mensen zich op een andere manier willen binden, dan moet onze kerk als vast instituut waar binding belangrijk is, daarmee leren omgaan en op inspelen.

Met de synode zeggen wij ook: terug naar de basis. De drie zaken waar het uiteindelijk om gaat in kerk zijn en die nauw met elkaar samenhangen zijn: God, gemeenschap, samenleving.

- **God** ofwel geloven. Het gaat allereerst om God. In de kerk hoor je woorden die je nergens anders hoort. Onze kerk staat of valt met geloof in God en de Heer, Jezus Christus. Dat geloof niet krampachtig verdedigen, maar vrijmoedig uitdragen. Zoeken naar nieuwe vormen van geloofsoverdracht, gesprek aangaan met anders- en niet gelovigen om te laten zien dat geloven ertoe doet,
- **Gemeenschap** ofwel erbij horen. Mensen aanvaarden elkaar in Jezus naam, delen met elkaar lief en leed. Er is ook ruimte voor nieuwe vormen van gemeenschap: huisgemeenten, kerkkringen, informelere leefgemeenschappen. Plaatselijk zoeken we naar een minimale structuur om vergader en organisatiedruk te verminderen,
- **Samenleving** ofwel “goed” leven. De kerk laat zien wat “goed” leven is, hoe je je moet gedragen. De kerk is een diakonale gemeenschap voor allen die op haar pad komen, een oude opdracht maar nu weer belangrijk gezien terugtrekkende overheid en individualisme. Daardoor krijg je oog op je medemens en samenleving en daardoor een kijk op ontwikkelingen in de samenleving: migratie, wapens, klimaat.

Het hiervoor genoemde drieluik spoort met het profiel dat de basis was van het vorige beleidsplan en dat wij nog steeds willen uitstralen. Het verlangen om een zichtbare kerk te zijn en een levende geloofsgemeenschap voor het dorp en de omgeving, voor alle mensen.

Dat houdt in dat wij kerk willen zijn van en voor het dorp Serooskerke zijn. Het beeld dat wij willen uitdragen is dat van de Tafel waar wij elkaar ontmoeten. We zijn geen kerk omwille van onszelf. Christus staat in het midden, niet wijzelf. We zijn Zijn gemeente en staan in de geloofstraditie van Zijn volk. De basis van onze gemeenschap is Christus die ieder mens uitnodigt aan Zijn Tafel. Die Tafel verbeeldt wie wij ten diepste zijn en wat de bron is van waaruit wij leven. Aan deze Tafel wordt het verhaal levend gehouden van God met mensen. Het is de plek waar we gevoed worden in ons geloof en op weg gestuurd worden naar de ander. Het is een oefenplek om samen te leven in de ruimte van Gods liefde. De Tafel is de verbeelding van de hoop dat het anders kan én de verbeelding van Gods belofte dat het anders wordt. De tafel is bij uitstek de plek om elkaar te ontmoeten, samen te eten en te drinken, in gesprek te raken. Als kerk van en voor het dorp hopen we dat die ontmoeting zich verbreedt met dorpsgenoten, gasten, toevallige voorbijgangers, en anderen. Zij kan plaatsvinden aan de Tafel maar ook elders aan tafel.

Daarom

- Zijn we op de eerste plaats **een geloofsgemeenschap**, waar ruimte is voor een diverse geloofsbeleving, wat we ervaren als verrijkend voor ons kerk-zijn. Ook zijn we een meelevende gemeenschap, vreugde, zorg en verdriet met elkaar delend,
- Willen we **een geloofsplek** op ons dorp behouden met een gebouw dat qua karakter, stijl, inrichting en sfeer herkenbaar is als kerkgebouw, als dé plek in Serooskerke waar we het geloof delen en vieren en waarin we gevoed worden in het geloof. De inrichting van het gebouw is zodanig dat er volop ruimte is voor dat delen, vieren en voeden. Een eigen geloofsplek sluit samenwerking met andere gemeenten niet uit,
- Willen we een herkenbare geloofsplek bieden **waar iedereen welkom is** Als dorpskerk met een letterlijke en figuurlijke lage drempel willen we het dorp een plek bieden om even stil te kunnen zijn en tot rust te komen,
- Willen we **een open gemeenschap** zijn, waar ook andere dorpsgenoten met hun vreugden en zorgen terecht kunnen. We willen een gemeenschap zijn met een betrokken blik op de wereld en een betrouwbare en gastvrije partner voor andere organisaties om mee samen te werken.

4. Doelstellingen van beleid voor de periode 2020-2024. Wat willen we blijven en gaan doen en bereiken in de komende jaren?

Wij willen

- een kerk zijn die midden in de dorpsgemeenschap wil staan en dus duidelijk ook naar buiten toe een open houding wil aannemen, die letterlijk en figuurlijk een lage drempel heeft, waar voor iedereen dus zowel kerkleden als niet kerkleden een plek is voor bezinning, waar ook andere dorpsgenoten met hun vreugden en zorgen terecht kunnen,
- een kerkgemeenschap zijn met een betrokken blik op de wereld om ons heen, die open staat voor verdere samenwerking met andere organisaties.
- tenslotte intern maar zeker ook extern helder communiceren over waar wij voor staan en mee bezig zijn.

Daarom hebben wij voor de komende vier jaar de volgende doelstellingen:

- De Johanneskerk herinrichten om erediensten in diverse vormen mogelijk te maken en, om de blik naar buiten gericht te houden, ook geschikt te maken voor andere soorten activiteiten zoals concerten, tentoonstellingen.
- Onze gerichtheid op het dorp vergroten en bijdragen aan de leefbaarheid op ons dorp door verder vorm te geven aan een zorgzame kerk in samenwerking met andere organisaties op het dorp; zoals het Platform Welzijn Serooskerke ,
- De organisatie van onze gemeente als geheel effectiever en efficiënter maken. Het krimpend en vergrijzend ledenbestand mag en kan er niet toe leiden dat steeds minder gemeenteleden steeds meer taken op zich moeten nemen. Daarbij kan waarschijnlijk niet ontkomen worden aan het stellen van prioriteiten. Een van de manieren om dat te bereiken is een intensievere samenwerking met de protestantse gemeenten te Veere/Gapinge en Vrouwenpolder (en eventueel St. Laurens en Kleverskerke), in het kader van cluster VIER!
- Een plek behouden of mét hen opnieuw creëren waar kinderen, jongeren of hun ouders elkaar ontmoeten kunnen. Onderzoeken in hoeverre daarbij samengewerkt kan worden met kerken uit de omringende dorpen (bijvoorbeeld ten aanzien van de tienerkerk) of andere partners op ons dorp (eventueel met betrekking tot de jeugdcentrale).
- Vormgeven aan andere manieren van vieren en ontmoeten die de verschillende doelgroepen binnen onze gemeente (jongeren, ouderen) en daarbuiten aanspreken,
- Verder gaan, met het ontwikkelen van een eigentijdse communicatie met alle leden van onze gemeente en met dorpsgenoten. Een belangrijke stap is gezet met het nieuwe kerkblad “Contact”, maar er moet nog meer gebeuren, vooral op het gebied van digitale communicatie. Een kerk van en voor het dorp vraagt om een heldere en eenduidige communicatie.

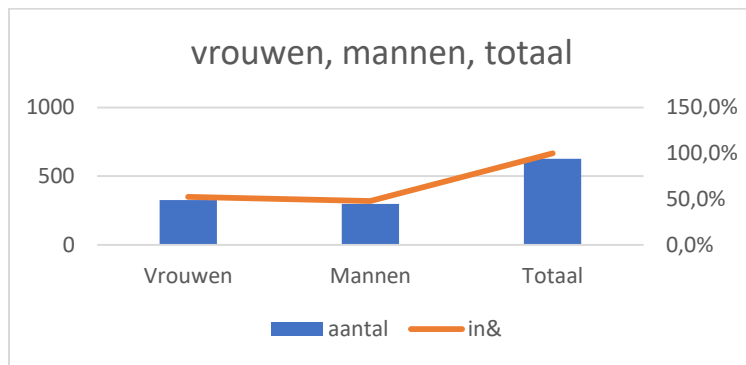
Dit beleidsplan is basis en uitgangspunt van het door het College van Kerkrentmeesters op te stellen financiële beleidsplan voor dezelfde periode en voor de activiteitenplannen van pastoraat, het College van Diakenen en de diverse commissies en werkgroepen.

Bijlage 1 Gegevens over het ledenbestand per 1 september 2019

Vrouwen en mannen

52% van het ledenbestand van in totaal 626 leden is vrouw, 48% is man.

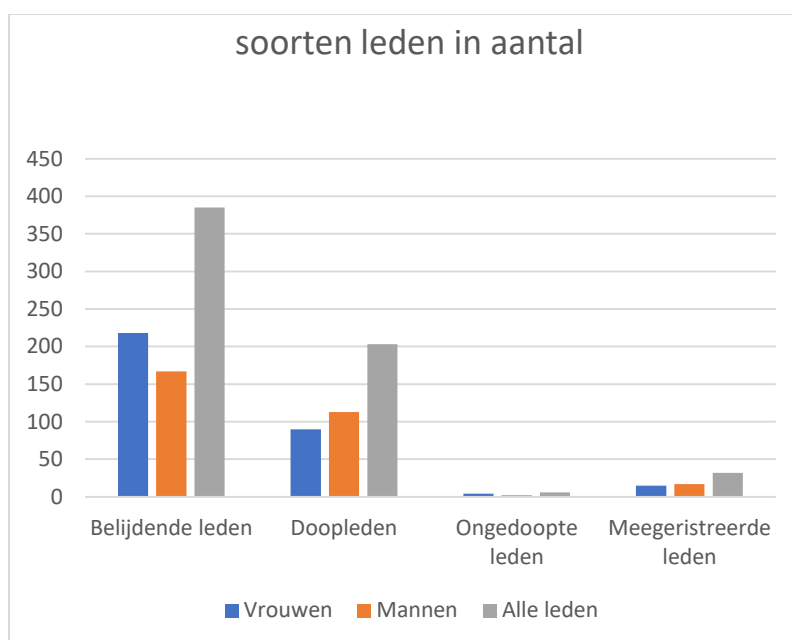
	Vrouwen	Mannen	Totaal
Aantal	327	299	626
In %	52,2%	47,8%	100,0%

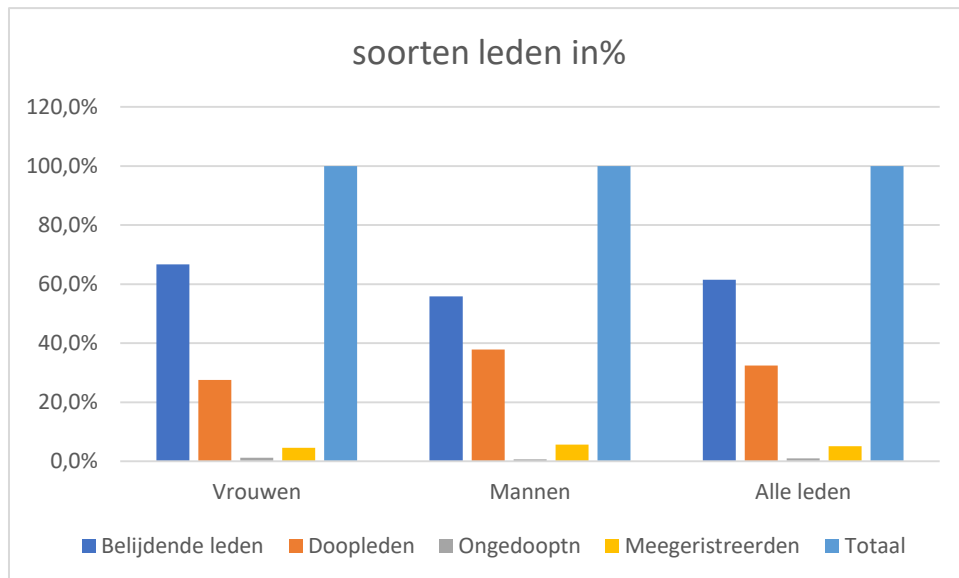
Soorten leden

Ruim 60% van de leden is belijdend lid, ruim 30% is dooplid. Bij vrouwen zijn deze percentages resp.. Hoger en lager, bij de mannen is dat omgekeerd.

Aantal	Vrouwen	Mannen	Alle leden
Belijdende leden	218	167	385
Doopleden	90	113	203
Ongedoopte leden	4	2	6
Meegeristreeerde leden	15	17	32
Totaal	327	299	626

In %	Vrouwen	Mannen	Alle leden
Belijdende leden	66,7%	55,9%	61,5%
Doopleden	27,5%	37,8%	32,4%
Ongedoopte leden	1,2%	0,7%	1,0%
Meegeregistreerde leden	4,6%	5,7%	5,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Leeftijd

Het jongste lid is nul jaar, het oudste lid is 99 jaar.

De gemiddelde leeftijd is 55 jaar, bij de vrouwen is die hoger, bij de mannen lager.

De mediane leeftijd is 60 jaar, ook hier bij de vrouwen hoger dan bij de mannen.

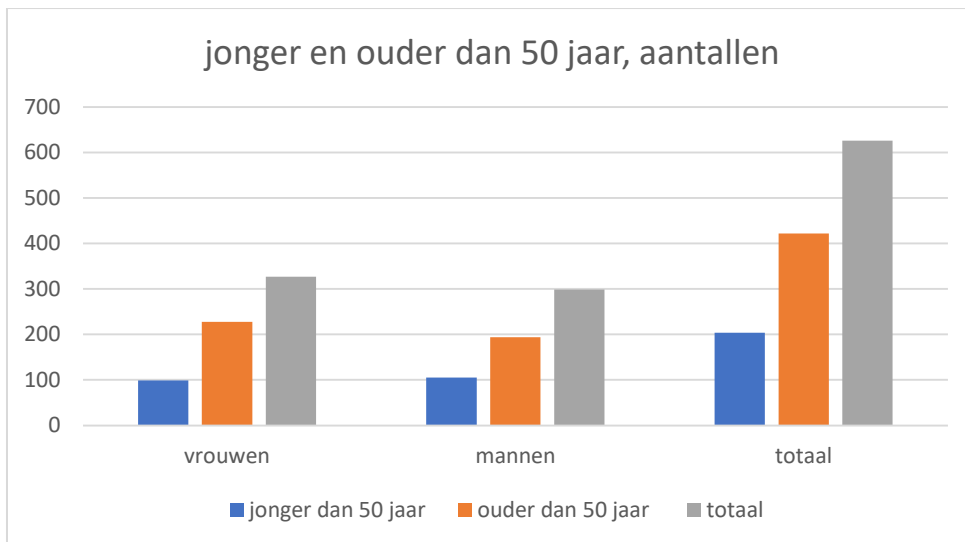
Leeftijd (in jaren)

	vrouwen	mannen	alle leden
jongste lid	0	1	0
oudste lid	98	99	99
gemiddelde leeftijd	57	53,8	55,5
mediane leeftijd (zie noot)	61	58	60

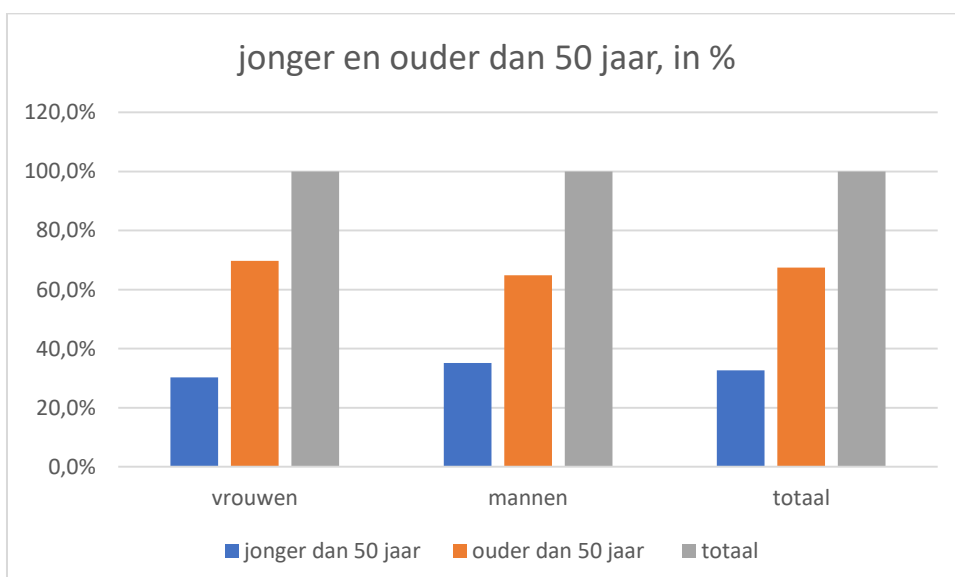
Noot: de mediane leeftijd is de leeftijd van degene die precies in het midden staat als alle leden (of vrouwen of mannen) naar leeftijd op een rij gezet worden vanaf nul jaar tot de hoogste leeftijd

Ongeveer 1/3 van het ledenbestand is jonger dan 50 jaar, bij de vrouwen is dat 30%, bij de mannen 35%.

Aantal	vrouwen	mannen	totaal
jonger dan 50 jaar	99	105	204
ouder dan 50 jaar	228	194	422
Totaal	327	299	626

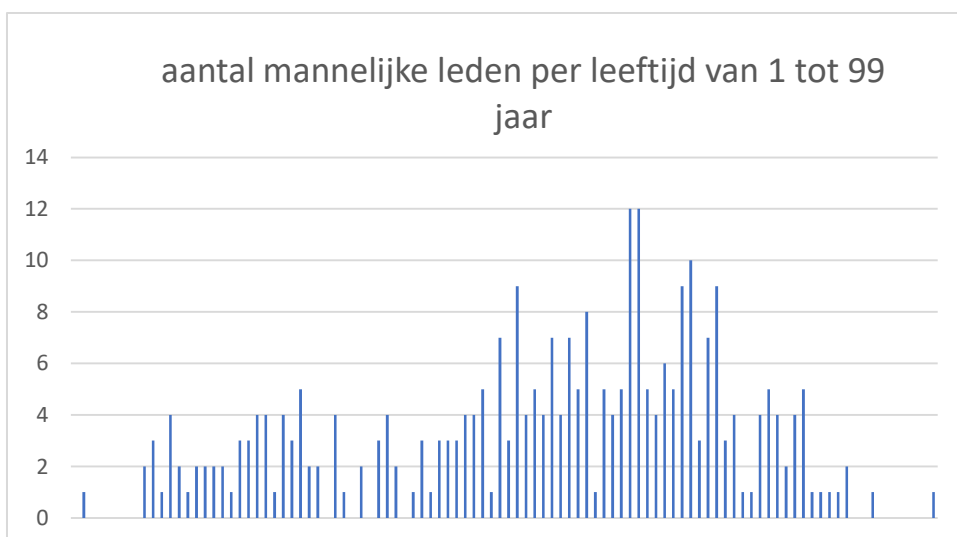
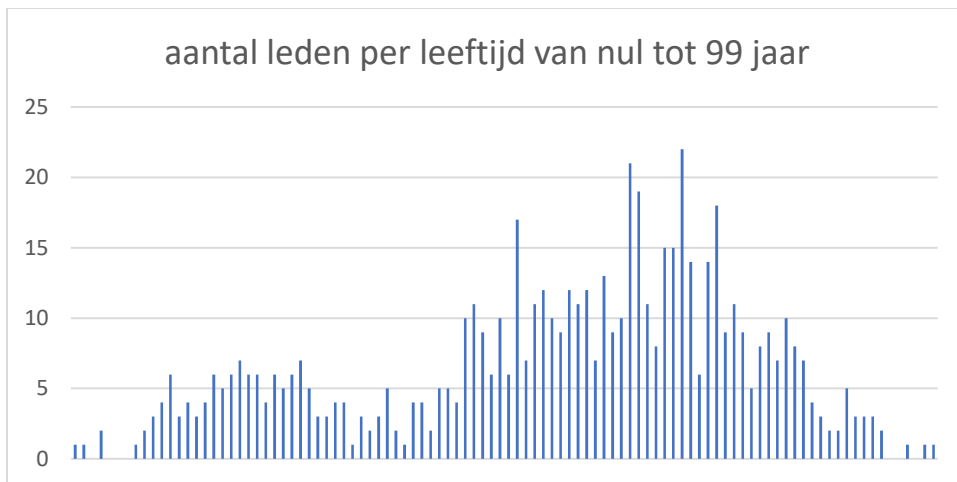

in %	vrouwen	mannen	totaal
jonger dan 50 jaar	30,3%	35,1%	32,6%
ouder dan 50 jaar	69,7%	64,9%	67,4%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%

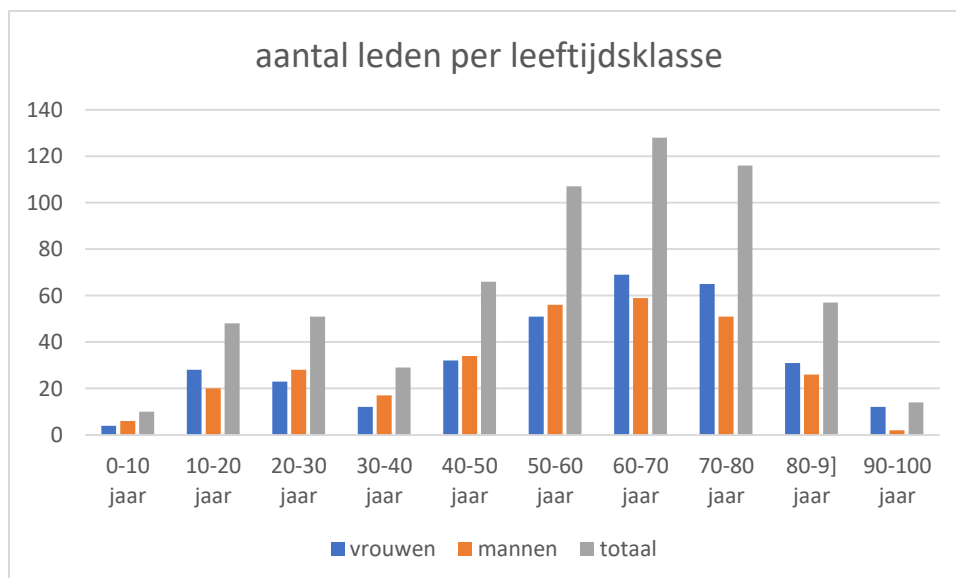

De leden gegroepeerd naar aantallen per leeftijd geeft het volgende beeld

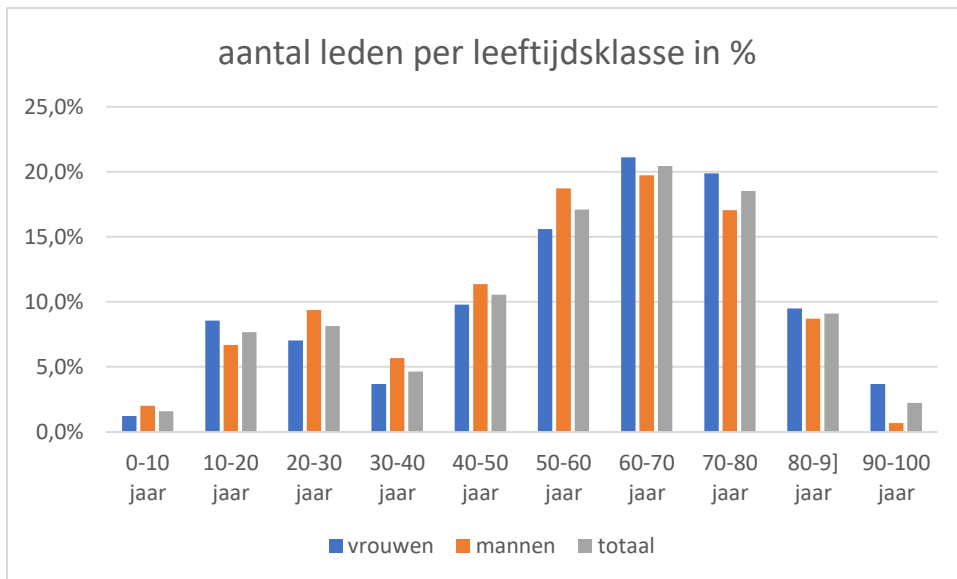

De leden ingedeeld in leeftijdsklassen van 10 jaar geeft het volgende beeld

Leeftijdsklasse	vrouwen	mannen	totaal
0-10 jaar	4	6	10
10-20 jaar	28	20	48
20-30 jaar	23	28	51
30-40 jaar	12	17	29
40-50 jaar	32	34	66
50-60 jaar	51	56	107
60-70 jaar	69	59	128
70-80 jaar	65	51	116
80-9] jaar	31	26	57
90-100 jaar	12	2	14
totaal	327	299	626

Leeftijdsklasse	vrouwen	mannen	Totaal
0-10 jaar	1,2%	2,0%	1,6%
10-20 jaar	8,6%	6,7%	7,7%
20-30 jaar	7,0%	9,4%	8,1%
30-40 jaar	3,7%	5,7%	4,6%
40-50 jaar	9,8%	11,4%	10,5%
50-60 jaar	15,6%	18,7%	17,1%
60-70 jaar	21,1%	19,7%	20,4%
70-80 jaar	19,9%	17,1%	18,5%
80-9] jaar	9,5%	8,7%	9,1%
90-100 jaar	3,7%	0,7%	2,2%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Met het oog op de doelstelling over de jeugd het aantal leden jonger dan 18 jaar.

leeftijd in jaren	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
aantal	1	1	0	2	0	0	0	1	2	3	4	6	3	4	3	4	6	5

Woonplaats

Meer dan 90% van de leden woont in Serooskerke, ongeveer 5% in dorpen en steden op Walcheren en de overige bijna 4% in de rest van Zeeland, Nederland of buitenland

	aantal	in%
Serooskerke	573	91,5%
Overig Walcheren	30	4,8%
Overig Zeeland, Nederland en buitenland	23	3,7%
Totaal	626	100,0%

Bijlage 2

Karakteristiek van PG Serooskerke concept 150407

